

Анотація до вибіркової навчальної дисципліни «Виховання учнівської молоді у позаурочний час»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *4, семестр – 7*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Попадич Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент; e-mail: olena.popadych@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Сучасний стан українського суспільства спонукає по-новому розглянути виховання учнівської молоді в позаурочний час та проблеми взаємодії сім'ї та школи. Адже їх активна співпраця є запорукою успіху в навчанні та вихованні учнів у позаурочний час. Тому вчитель сучасної школи має бути підготовлений не лише до спілкування з учнями, але й із їхніми батьками, до поєднання виховного впливу школи й сім'ї.

Без системи педагогічної освіти всіх членів суспільства, піднесення психолого-педагогічної культури учнів та батьків неможливо говорити про повноцінне виховання й навчання молодого покоління. Таким чином виникає потреба в підготовці майбутніх учителів початкової школи до виховання учнівської молоді в позаурочний час, до ознайомлення студентів із теоретичними основами роботи в групі подовженого дня та до співпраці з батьками. Перед ними постає важливе завдання – налагодження партнерських взаємин і спільних інтересів із родиною кожного учня, створення атмосфери довіри, взаєморозуміння, взаємодопомоги, співтворчості у вихованні та навчанні підростаючого покоління.

Підготовку майбутніх учителів початкової школи до виховання учнівської молоді у позаурочний час та до роботи з батьками науковці трактують як процес формування ціле-мотиваційної сфери студентів, озброєння їх відповідними соціально-педагогічними знаннями та вміннями з метою оволодіння способами взаємодії й соціального впливу на учнів та батьків, засобами соціально-педагогічної підтримки сімей різних типів, спрямованих на підвищення якості виховання.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Виховання учнівської молоді у позаурочний час» є озброєння майбутніх учителів теоретичними знаннями про методичні прийоми та засоби організації та проведення позакласної роботи в позаурочний час та здійснення методичної підготовки майбутніх вчителів до проведення позакласних занять у загальноосвітній школі; формування готовності майбутніх фахівців до організації взаємодії освітнього закладу з сім'ями учнів; підготовка студентів до складання характеристик сімей учнів (склад батьків, сфера їх діяльності, освітній, соціальний і моральний рівень дорослих, тип сім'ї, рівень благополуччя (неблагополуччя) сім'ї, морально-психологічний клімат тощо); ознайомлення студентів із теоретичними основами роботи в групі подовженого дня як одним із засобів професійної підготовки майбутніх вчителів,

розширення і систематизація знань про особливості навчально-виховного процесу в групі подовженого дня та про умови його організації, визначення ролі групи подовженого дня у навчально-виховному процесі.

Завдання курсу: надати студентам відомості про форми та види позакласної роботи в позаурочний час; ознайомити студентів із основними принципами та особливостями позакласної роботи; допомогти студентам знайти найбільш раціональну методiku проведення позаурочних заходів; навчити студентів прийомам організації та планування позакласної роботи; навчити творчо підходити до організації позакласних занять; формувати готовність майбутніх фахівців до організації взаємодії освітнього закладу з сім'ями учнів; ознайомити студентів зі змістом поняття «група подовженого дня» та теоретичними засадами організації навчально-виховного процесу в групі подовженого дня.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. Позакласна робота як продовження навчально-виховного процесу в школі. Шляхи оптимізації та інтенсифікації процесу навчання в позаурочний час. Використання передового педагогічного досвіду та інноваційних педагогічних технологій у позакласній роботі. Організація індивідуальної позакласної роботи в позаурочний час. Масова позакласна робота з дітьми та особливості її проведення. Мотивація учнів до позакласної роботи в позаурочний час. Співпраця школи і сім'ї в позаурочний час як умова гармонійного розвитку особистості. Організація роботи з батьками в сучасній школі. Основні компоненти, принципи та закономірності організації навчально-виховного процесу в групі подовженого дня в умовах Нової української школи.

4. У процесі вивчення курсу «Виховання учнівської молоді у позаурочний час» відповідно до вимог навчальної програми майбутні педагоги повинні *знати:* систему форм і видів позакласної роботи учнівської молоді в позаурочний час (факультативні курси, гуртки юних натуралістів); принципи позакласної роботи; види індивідуальної позакласної роботи; форми групової позакласної роботи та методiku їх організації; види масової позакласної роботи (вечори, олімпіади, вистави, тематичні тижні тощо) та методiku їх організації; напрями роботи школи з батьками в позаурочний час; методiku підготовки та проведення традиційних і нетрадиційних форм роботи з батьками в позаурочний час; зміст поняття «група подовженого дня» та теоретичні засади організації навчально-виховного процесу в групі подовженого дня. *Уміти:* організовувати індивідуальну позакласну роботу; ставити дидактичні цілі позакласних заходів, організовувати, планувати та проводити позакласну роботу в позаурочний час. Розв'язувати педагогічні задачі і ситуації; застосовувати методи, прийоми організації навчання учнів (сюжетно-рольові ігри, діалог, дискусії, бесіди, роботу в групах тощо); виявляти обдарованих учнів; проводити позакласну роботу з метою поглибленого вивчення предметів, підготовки учнів до участі в олімпіадах; проводити різні види масової позакласної роботи; організовувати вечори, олімпіади, виставки, тематичні тижні, екскурсії. Знаходити шляхи оптимізації та інтенсифікації процесу навчання в позаурочний час; здійснювати педагогічну взаємодію з батьками, досягаючи єдності виховних впливів школи, сім'ї та громадськості; планувати та організовувати роботу в групі подовженого дня; організовувати режим роботи групи подовженого дня та надавати сприятливі умови для відпочинку, навчання і виховання дітей; поєднувати навчально-виховну

роботу на уроках і в позаурочний час; організовувати виховні заходи, здійснювати виховну роботу з колективом, окремими учнями класу, батьками учнів.

Література

1. Абетка вихователя ГПД / упо. М. Голубенко. Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2005. 128 с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості : підруч. Київ : Либідь, 2008. 848 с.
3. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання. Київ : Вища школа, 2005. 341 с.
4. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг : КДПУ, 2008. 187 с.
5. Корнієнко С. М. Батьківські збори у початкових класах : зміст та методика проведення. Тернопіль : Вид-во «Навчальна книга – Богдан», 2008. 144 с.
6. Матвієнко О. В. Виховання молодшого школяра : теорія і технологія. Київ : ВД «Стилос», 2006. 543 с.
7. Митник О. Позакласна робота – складова цілісного творчого освітнього процесу. *Початкова школа*. 2011. № 2. С.56-59.
8. Нова українська школа : poradnik для вчителя / під заг. ред. Бібик Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
9. Попадич О. О., Атрощенко Т. О. Деякі особливості професійної підготовки вчителя початкової школи в поліетнічному регіоні: *the scientific heritage, Budapest, Hungary*. No 40 2019. P.3.
10. Попадич О. О. Формування системи правових знань учнів початкової школи як педагогічна проблема: *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр.* Запоріжжя : КПУ, 2019. Вип. 65. Т.1. С. 64-68.
11. Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 25.06.2018 р. № 677. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-18> (дата звернення: 26.07.2021).
12. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : посіб. для вчителів і методистів почат. навч. вид. 2-ге, доп. і перер. Київ : Богданова А. М., 2009. 225 с.
13. Сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> (дата звернення: 15.05.2021).
14. Червінська І. Теоретико-методичні засади виховної роботи в початковій школі. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. 515 с.
15. Ялтанець Тетяна. Позакласна робота вчителя – шлях до успіху. *Зарубіжна література в школах України*. 2016. № 12. С.5-7.